

Ung man på väg mot Lappland

Berättelse

Den 12 maj år 1732 lämnade Carl Uppsala. Han skulle snart fylla 25 år. Ett lärt sällskap i Uppsala hade gett honom pengar för att resa norrut, ända upp till Lappland. Ingen forskare hade undersökt naturen där förut. Carl var nyfiken och lite rädd på samma gång.

Han reste på olika sätt. Ibland red han på en häst. Ibland gick han till fots, och ibland åkte han båt. Med sig hade han papper, några böcker och en liten kikare. Han hade också en speciell hatt mot mygg, för det fanns mycket mygg i de stora skogarna.

Resan var hård. Eftersom maten ofta tog slut var Carl hungrig många dagar. På natten kunde det vara kallt. En gång höll stora stenar på att falla på honom, och en gång var han nära att bli skjuten av misstag. Men Carl gav inte upp.

När han hittade en ny växt blev han glad. Då plockade han blomman och pressade den mellan två papper så att den torkade. På så sätt kunde han ta med sig växten hem och studera den senare.

I norr fick Carl se saker som han aldrig hade sett. Han kom ju från Småland, där det inte fanns några renar. Nu såg han stora flockar av renar. För honom var renen ett exotiskt djur. På sommaren gick solen aldrig ner. Det var ljusst mitt i natten. Det kallas midnattssol.

Carl mötte också same, folket som bodde i norr. De var vänliga mot honom och gav honom mat. Carl blev imponerad av deras liv. Han tyckte att de levde friskt och klokt i ett hårt land. Det var som att komma till en helt annan värld.

Efter ungefär sex månader kom Carl hem igen. Han hade rest mycket långt. Allt han hade sett och lärt sig blev viktigt för hans senare arbete med växter och djur.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
forskare	person som undersöker och lär sig nya saker
nyfiken	som vill veta mer
till fots	när man går, inte åker
mygg	små insekter som bits
pressa	trycka något platt
flock	en stor grupp djur
exotisk	ovanlig och spännande, ofta från ett annat land
midnattssol	när solen syns på natten på sommaren i norr
same	person som tillhör Sveriges urfolk i norr

ORD	FÖRKLARING
imponerad	när man tycker att något är mycket bra

Läsförståelsefrågor

---

1. Varför reste Carl till Lappland?
  1. Han ville hälsa på sin familj
  2. Han ville undersöka naturen där
  3. Han ville köpa en häst
2. Hur reste Carl?
  1. Bara med tåg
  2. Med häst, till fots och med båt
  3. Bara med flyg
3. Varför hade Carl en speciell hatt?
  1. För att skydda sig mot mygg
  2. För att det var fint
  3. För att det var kallt
4. Vad gjorde Carl med växterna han hittade?
  1. Han åt dem
  2. Han pressade dem mellan papper
  3. Han slängde dem
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Carl kom från Småland.
  2. Det fanns många renar i Småland.
  3. Samerna var vänliga mot Carl.
6. Vad är midnattssol?
7. Varför blev Carl glad när han hittade en ny växt?
8. Carl tyckte att Lappland var "som en helt annan värld". Varför tror du att han kände så?
  1. Allt var precis som hemma
  2. Naturen och människorna var helt nya för honom
  3. Han träffade ingen alls

Diskussionsfrågor

- Carl reste till en plats som var helt ny för honom. Berätta om en gång då du kom till en ny plats. Hur kändes det?
- I norr fanns renar och midnattssol. Vad är typiskt för naturen där du kommer ifrån?
- Carl var nyfiken och gav inte upp, fast resan var svår. När är det bra att vara envis?

- **Skriv (3 meningar):** Skriv om en resa du har gjort. Vart åkte du, och vad såg du?